

Győzelmes kárpáti hadjáratunk

részletes leírását tartalmazza

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJA

A MAGYAR KÖNYVTÁR ÚJ SOROZATA.

VI. FÜZET.

**MOLNÁR FERENC
LÁZÁR MIKLÓS
MORAHT ÖRNGY
FRANYÓ ZOLTÁN
WEGENER GYÖRGY
CIKKEIVEL**

Mindenütt kapható! Ára 60 fill.

Ékszerek, Ezüstművek,

órák gyártásában és kiegészítésében
szakszerűen
SÁRGA JÁNOS cs. és ktr. udv. szál.
Budapest, Kilyó-tér 5.
Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítva Kolozsvárt 1895.

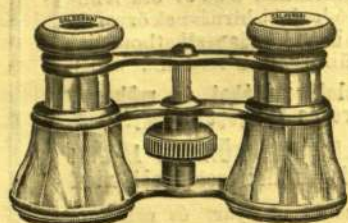

Rendelésnél

szíveskedjék lapunkra
hivatkozni.

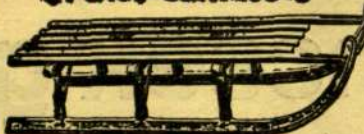
CALDERONI és TÁRSA

Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota.)

Szemüvegek és orrcsüptetők, arany, ezüst, teknősbéka és double foglaltat. Színházi látesővek. Női nyeles látesővek gyöngyház, teknősbéka és diszománcz burkolattal. Prizmás látesővek. Diszes kiviteli lorgnettek, arany, ezüst, gyöngyház, teknősbéka és diszománczból. Aneroid és légsúlymérőket, finom szerkezettel. Ablak-, szoba-, fürdő-, ház- és diszes állóhőmérők. Stereoskop készülék. Teleskópok. Fényképezési készülékek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SPORT SZÁNKÓK

TÉLI-SPORT

A hírneves «Rohonezy» «Columbus» kocsolyák és «Achilles» bokavédők foraktara. Nagy raktár kormányozható sportszánkókból. Kötött meleg sportkeziyűk, mellények, sapkák, sweaterek, lábmegfűtők stb. nagy választékban.

Svéd szánkó gyermekeknek K 5-70
Höllvölgyi szánkó felnőtteknek K 8-20
Dávosi ródli gyermekeknek K 7-50
Ski felnőtteknek K 12-
Hűtő 210 200 185
Kötéssel 32 30 29
Jéphockey botok K 3- és feljebb
Rohonezy «Columbus» kocsolya párja K 20-
Rohonezy «Achilles» bokaszij párja K 3-60
Les Alexander versenykocsolya K 25-
Herkules kocsolya K 14-
«Kristiánia» gyorsfutó kocsolya párja K 30-
Amerikai sár- és hócsizmek.
Gummi csizma. — Halina csizma.

Árjegyzéket bérmentve küld: **WESZELY ISTVÁN** Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. sz.

50. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, DECEMBER 12.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egész évre — 90 korona.
Félévre — 50 korona.
Negyed évre — 30 korona.

A «Világkörüli»-val
negyed évenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a postailag meg-
határozott viteldij is eszolandó.

Az elérhető legnagyobb nyereményt, Egy millió koronát eddig csak a Török A. és Tsa bankházában nyerték.

Egy év leforgása alatt a Török bankház 4 vevője nemcsak a 103,881 számra esett legnagyobb főnyereménnyel egyesült jutalomban Egy millió kor.-ban részesült, hanem azonkívül a 602,000 kor. jutalmat is nevezett bankház másik 4 vevője nyerte a 82,220 számú 4/sorsjeggyel.

Ajánljuk, hogy az alant felsorolt s. b. neve mellett levő szerencseszámokat mielőbb megrendelni szíveskedjék:

Adél	1465	Blanka	50738	Frigyos	45692
Ágnes	10565	Bódog	50746	Fülöp	45700
Agoston	10817	Boriska	55879	Gábor	50733
Ákos	10814	Bőke	55887	Gáspár	50741
Aladár	10822	Cecília	55895	Gergely	50750
Alajos	45680	Dániel	55888	Géza	50749
Albert	45688	Dávid	1471	Gizella	55882
Andor	45696	Dénes	26315	Gusztáv	55890
András	45677	Dezso	10816	György	55898
Anna	50729	Ede	10824	Győző	10565
Antal	50737	Elek	45682	Gyula	10556
Aranka	50745	Elemér	45690	Gyuri	10811
Ármin	55878	Elza	45698	Hedvig	10819
Arnold	55886	Emma	50731	Heléna	10814
Árpád	55894	Endre	50739	Henrik	45677
Arthur	1467	Erna	50747	Hermann	45685
Aurél	10569	Ernő	55880	Hugó	45693
Balázs	45693	Ervin	55888	Ibolyka	50726
Bálint	10815	Erzsébet	55896	Ida	50734
Bandi	10823	Eszter	1473	Ilona	50742
Béla	45681	Éva	26323	Imre	50750
Bella	45686	Félik	10817	Iván	55883
Béni	45689	Ferencz	10818	Irma	55891
Bernát	45697	Francziska	45676	István	55899
Berta	50730	Frida	45684	Izabella	10561

SZERENCSEJE ÖRÖK!

Izso	10812	Malvin	55892	Rudolf	50750
Janka	10820	Manó	55900	Sári	50734
János	45678	Margit	10563	Samu	45693
Jenő	45686	Mariska	10813	Sándor	45677
Jolán	45694	Márta	10821	Simon	10811
József	50727	Matild	45679	Szeréna	10817
Juliska	50735	Mátyás	45687	Tercsi	1473
Kálmán	50743	Mihály	45695	Teréz	55888
Karolin	10825	Miklós	50728	Tihamér	50729
Károly	45683	Miksa	50736	Tivadar	50737
Katalin	45691	Náczl	50744	Tibor	50747
Kázmér	45690	Nándor	55877	Tódor	50731
Kelemen	45699	Nelli	55885	Urbán	50745
Klára	50732	Olga	55893	Valéria	45690
Klotild	45688	Oszkár	1465	Venczel	55878
Konrád	45696	Ottó	10565	Vendel	10824
Kornél	50740	Ödön	10814	Viktor	26315
Kristóf	50748	Örsi	10822	Viktória	55886
Lajos	55881	Paula	45680	Vilma	55895
Laura	55889	Pál	50743	Vilmos	55879
Lenke	55897	Péter	50727	Zoltán	50738
Lőrincz	10551	Piroska	45686	Zsigmond	50730
Lujza	29749	Rezső	10820	Zsiga	45689
Lukács	55876	Rózsa	10561	Zsuzsanna	55894
Magda	55884	Rózsa	55891	Zsófia	55895

A hivatalosan megállapított I. osztályu betétek:

Egy egész (1/2) eredeti sorsjeggyért 12— kor.
« fél » « 6— »
« negyed » « 3— »
« nyolczad » « 1-50 »

Az eredeti sorsjegyek utánvét mellett, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében rendelhetők meg. Ismételtlen kérjük b. megrendelését postafordulattal beküldeni, mivel fenti számok gyorsan elkelnek. Amennyiben a kívánt számot b. rendelése beérkezéseig már eladtuk volna, úgy más számot küldünk.

Török A. és Tsa Bankház R.-T. Budapest, Központ, Szervita-tér 3/c. sz.
Legnagyobb Osztálysorsjegyzület. (Török-palota.)
Telefon: 3—49.

ROHAM UTÁN.

AZ ÉSZAKI HARCZTÉRREŐL. — Holndorfer önkéntes felvétele.

NOÉMI FIA.

REGÉNY. IRTA LACZKÓ GÉZA.

(Folytatás.)

Arabella az éjjeli szekrényhez lépett s a nyomól használt ametiszt kristályos nagy kődarab alá halmazott szerepek közül kihúzott egyet. Előbb az asztalnál olvasgatta, aztán elkáprázó szemét megdörzsölve az ablakhoz ült, de csakhamar ott sem volt már elég világos neki:

— Hogy romlik a szemem! — bocsátotta ölébe az összehajtogatott ívek hosszukás, vasos füzetét, pedig talán nem is annyira a gyöngeség, mint elűzhetetlen gondolatai kápráztatták figyelmétlené tekintetét.

A hercegnő ösdi, nehéz nyelvzetű fecsegésének halk darálását egyre-másra megszakította a hivatalnoki felőlő kérdés: Mi lesz ezzel a fiúval? Hogy fogom iskoláztatni?... S szinte jól esett, mikor a két kötelesség néma, erőteljes dalakodását ketté vágta Dini megjelenése, a ki egy összenőtt szemöldökű nagy darab, csizmas fűt húzott be maga után kezénél fogva az ajtón:

— Ez a Haramzsics Jóska!

A vendég széles fogainak sűrű, fehér, íves sora bamba mosollyal villant meg a barna arczban.

Dini letette táskáját egy székre, az anyjához szaladt, megcsókolta és a fölébe sügta:

— Ez egy szegény fiú, aggyon neki a nagy kávét!

Aztán kiszaladt a konyhába baltáért, vékony fahasábert, a még mindig egy helyben álló fűt levonta maga mellé a földre a kályha elé, elkönnyökölve tanulmányozta a lueskos csizmatalp szabályos rajzu szög-mezejét, lehúzza a cipőjét, az egyiket a Jóska kezébe nyomta, a másikba pedig maga próbálta az újra meg újra megnézett minta után bevergetni a rakoncátlan szökeket, a melyeknek hol szára görbült el, hol gömbölyű fejük pattant tova.

A kávét kőzben hamarosan esőndben lekortyintották a újra neki görbültek a munkás kopácsolásnak. Egyszer csak sárgás lámpafény ömlött szét a szoba alsó felén, Arabella csókra guggolt melléje, egyre-másra kellemetlen hideg áradt feléjük a nyiló ajtóból, aztán minden elesőndesedett a zajossá bátorodott kopácsolás körül.

— Dini! — állt föl az asztal mellől Lányiné — a barátod most haza fog menni, késő van!

— De még nem késő! — szólalt meg a vékony, szigorú hang a váratlan támadáson elámulva.

— Mindegy! Neki is vacsorázni kell, nekünk is!... Kéj föl, te most haza még!

Jóska engedelmesen fölállt, fejébe nyomkodta süvegét, Dinire rámosolygott s köszönés nélkül lomhán elkopogott.

Dini hamar felhúzza cipőit és hirtelen el-sápadt, alig lehetett benne lépni: mintha száz hangya csípte volna talpát.

— Nagyi! — nyitotta meg a konyha ajtaját — nekem harapófogó kell!

— Szöveget kihúzni? Ugy-e átütött? Mondtam én neked, ne tedd tönkre a cipődet!

— Nem kihúzni, beverni! — szólott Dini, de félrefordult.

— Hát a balta nem jó? — s az egyre erősödő vitának mégis csak az lett a vége, hogy Lányiné átment a háziakhoz harapófogóért, a melylyel Dini félrevonult egy sarokba s hátál a világosságnak vérző szívvvel rombolta szét elhibázott remekművét.

A nagy jött-ment, tányér esőrdült, ételzsig ütötte meg orrát, látta, a mint a zsír tányérjára fagy, a hosszú, gondolkodó rágástól szájjában gombóczgáz áporodott kenyeret csak jó csomó vízzel tudta leküldeni, hideg hálóingtól borzongott meg soványka háta, a nagy láda mereven keményített alatta, a nagy egyet fűjt, aztán várta, mikor ér el hozzá a nagy sötét-ségben a lámpa bűze, a nagy csoszogott, zár pattant... esőnd és feketeség... ásitása hangosot hallzott a némaságban... s egyszerre csak jött a nagyi, fölemelte a lábát és talpán

vadonatúj szögeles aczélos kéksége rémlett... a tanító bácsi egy nagy, szöges talpat emelt az osztály elé: „Ez Lányi Dénes műve...” kopp kopp, a szög bement, húzza, ráncigálja, nem akar kijönni... verejtek ütközik homlokán, szalad és a vasas-boltban kevés szöveget ad a nagykezdő bácsi... kopp, kipp, kopp, kopp... és mindenki kiabál, mert szöges talpat akar...

Riadtan ült föl ágyán a nagy kiáltozásra. Az ablakon árnyak ugráltak s fény szűrődött be a sötétbe. Óvatosan lelép az ágya elé tett székeken a földre s az ablakhoz szaladt: a ház előtt egymás után két sárga lámpa fénykőre fölött egy-egy hajlott hátú ember, előtte lovak elmosódó alakja feketül, sokan imbolyognak gyűlve, oszolva, nevetnek, hangjuk halkik...

— Éljen a Nagy Csatacsillag! — ordítja búcsúját egy vastag hang.

Az árnyékok a kocsiira másznak, kerék esikordul, kipp, kopp, hangzik elfelé a pata a köveken... Arabella és a nagyi... honnan jönnek?... Jönnék! Vissza az ágyba!

Aztán... halk zár-pattanás, susogás, a belső ajtó nyílik, óvatos léptek recsegnek, gyufa sziszszsen s a lámpa világossága erőszakkal nyitná hunyorgó pillát, de vár még egy kicsit s a mikor mintha valaki fölébe hajolna, hirtelen föltekint, fölül:

— Hol voltál, Arabella?

Arabella piros arczában csillogva nevet a két szem:

— Bazáron, fiam! Nézd, mit hoztam! — és sok-sok, színes pirosba csavart cukorka ömlik a piros paplanra, zöldkalapu üveg dül el rajta, festsét gyékény arcképtartó nyulik el sárgán.

— Mit ébresztet föl azt a gyereket! — morog, ruháját ráncigálva le magáról Lányiné.

— Lass nur! — fordul vissza enyhe szóval Arabella. — Zu viel Lärm hast du gemacht, aufgeweckt ist!

— Vette?

— Nem, fiacskám, tombolán nyertem!

— Nem köll semmi, vidd el! — gúly hirtelen haragra Dini, fekvésbe dobla magát.

— Egyél egy cukrot!

— Hogyisne, hogy elrontsa a gyomrát!

— Nem köll! Haragszom rád, mer elmentél és engem nem vittél.

— Nem való az kis fiúnak, de majd máskor én sem megyek el, jó?

— Az jó! Akkor adok egy puszt! — ült fel újra könnyes szemmel, de vékony karjait ölelésre tárva.

— Édes kis egyetlenem! — simogatta meg itt is, ott is Dini arczatát meleg lehelletű csókja.

— Schön hast du verwöhnt, ich kann dir das sagen! — rángatta meg maga körül ingét az özvegy. — Siess má, hogy elfújjam a lámpát! Hagy aludjék az a gyerek!

XVI.

Az óbudai hajó-állomás fölött rézsút kissé idebb fekete kalaposan állt a sárga szinkör, mint egy ól. Az oldalára vágott zárka ajtaja, a melyen toló-ablakos négyesögű nyílás, piciny parkány pénzért ábrázolt, ha csukva volt, sarkig tárva fűrdött a tűző napon. A fülke egyik végébe asztalnak szögezve egy deszka faltól falig, alóla hosszabban egy másik nyúlt padnak, s rajta övegy Lányiné izzadva olvasztá a felettébb gyanus alak.

— Mit beszél, maga részeg? — kiáltott rá dühösen Lányiné.

— Nem részeg! Becsületisten, supsz bele vízbe, de én kihúztam! Most sikátorba száraz-konnyai másikkal.

hogy ő már éhes a tizóira. A nagy letette ujságját s a kék, zöld, sárga papírcsík fogyni nem akaródzó szögletes hurkái közül kiemelte az egy szelet szalámit rejtegető zsemlet, a melylyel rendkívül nehezen tudott megbirkózni unokája. Az utolsó falatot már egészben nyelte le s rögtön elkéredzkedett játszani.

Éppen jókor. A trikós őrszem türelmetlenül tapogott egy helyben s már-már a gondjaira bízott Dini nélkül akart az új játék helyére sietni. Most nem chilei kék ötös bélyegről, selyembogárról, egy még le nem aratott eperfa földfedezéséről, cigarettahulni gyűjtéséről, tűzoltók után szaladásról, glükerezésről s egyéb ilyen mindennapi élvezetről volt szó, hanem csónakázásról! Nem kell megjedni, mert ez lent van a tutajoknál, az egyiknek az elejéhez odaléncszolva...

Mire odaértek, már javában folyt a nagy-szerű mulatság, a mely abban állt, hogy a csónak végében ülő nagy kamasz addig evezett egyedül, míg a csónak orra vízfolyás ellen kerülve, teste odasimult a tutajhoz. Ekkor elkapták a szélét, beleugráltak s a víz sodra szép félkört íratva le a ladikkal, lejjebb megint odasimította a tutajhoz. Eppen újra indulás lett volna, mikor a tutajon ácsorgó gyávábbak közül az egyik elkiáltotta magát:

— Jön a csősz!

A kamasz fölállt, ugrott, a csónak megbillent. Dini rémülten érzett még két billenést s látta a két gyereket összehúzott lábbal, szétterjesztett karral a levegőbe rugaszkodni. Most ő. Fölállt, ugrott, de a tutaj-szálla hatalmas félhengere nem alatta, hanem előtte közeledett... két karját előre vágta, a víz csobbant, a szálla mellének verődött, kezeféle békanyálás, zöld mocsokba merült a szálla másik oldalán s lábát hideg, puha sodrás kezdte a tutaj alá emelni. Egy nyikkanás sem hagyta el torkát. Föltekintett s látta a fiuk piszkos, sovány mezt-lábjait gyors, néma menekülésben elküldözni a part felé s a kamasz lehajlását, előre nyúló kezét. Erős szorítást érzett két karján, a feje emelkedni kezdett s a szálla igen nekinyomódva csúszott melléről a hasára, lába csontjain végig.

Egyszerre csak ott állt a napsütött tutajon vaczogva, visszanezített messze, egész a szigetig szőke csillogásban fodrozó piszkos vízre s rettenetes ijedelem ráta össze, mintha a tutaj akarna megnyitni alatta, hogy szép, lassú, puha hidegben sodródjék feje is oda a sötétség alá.

— Gyere most megszártkozni! Ha így még haza, megpofoz anyád! — vezette karjánál fogva a kamasz a part felé a még mindig szótlan Dinit, a ki csak a sárga félhengerek s a köztük lotyogó békanyálak sávozattát nézte megkönnyebbülően maga alatt hátratünni...

— Tied fia bumszti bele Donauba! De én kihúztam, nem odafullasztanyt engedte! — hadonászta a felettébb gyanus alak.

— Mit beszél, maga részeg? — kiáltott rá dühösen Lányiné.

— Nem részeg! Becsületisten, supsz bele vízbe, de én kihúztam! Most sikátorba száraz-konnyai másikkal.

A részeg nem tágtított: hátha igaz! Hamar leeresztette a tolóablakot, bevágta az ajtót, a ráfordított kulcsot kirángatta s a támoalgó igyekvő után eredt kalap nélkül, egyre fokozódó remélletel.

Egy sarkon megállt a csavargó, megfogta Lányiné karját s bemutatott a sikátorba:

— Ott van fiu! Agya nekem piculát, én kihúztam!

De Lányinét már a lueskos fiu láttára ret-

tentő haraggá ugró izgalma nagy léptekkel hajította a sikátoron. A csavargó cifra, idegen káromkodásban maradt el mögötte, előre gyors iramban menekült a sikátor másik vége felé a suhanéz és Dini aggodalmasan hagyta abba léptei czuppogó szutyogásának vizsgálatát.

— Hol voltál, te komisz kölyök? — ragadta meg Lányiné a vizes ruha alatt remegő sovány kis kart.

— A Dunába estem, nagyi, kérem! — szepeggett Dini.

— Majd adok én neked Dunát és elcsavarogni, a helyett hogy rögtön haza jöttél volna — vonszolta maga után unokáját, mint az itélet angyla az elkárhozottat.

— Lazsnaolja csak jól meg, asszonyoság, mert mind a Dunába akarnak ezek veszekedni — szólott rájuk valami kapu alól egy vasárnapi pipázásba merült vörös arczu haragos öreg.

— Jé, szegényke! Mi történt vele? — bémész-kodott a csöppög, nedves nyomot hagyó rohanás után egy kosaras néni.

Lányiné semmire sem figyelve, hangtalan haraggal rángatta Dinit keresztül a téren, be az alacsony zöld ház körives kapuján, végig az udvart szegő oleándert dészák mellett a hűvös, homályos udvari szobába, ott aztán nekilendítette karját, mintha agyon akarná ütni s rettenetesen villogó szemmel, borzasztó szidolomban háromszor rávágott az ösztönserzeten előre szökkelő lueskos kis cizomra. Aztán lenyomta a sírni sem merészelő fúcskát egy székre, lezibálta róla a tapadó ruhákat, saját maga papusztát eléje lökte, szoknyát kötött a derekára, hálókerekbe bujtatta, ölle kapta s a maga után hurcizolt széken leültette a napra az oleander előtt.

— Sok zsidó kölyök, a fene is megeszi — rakogatta ki Lányiné a nedves kis ruhákat száradni székre, oleánderre — csak rosszat tanulsz fölül... multkor a zsinagógába kell utána szaladni, mert épen ott kell neki veszködni azokkal a klapeczokkal, hogy majd még megfojtsák az áldozathoz... s ezek a ronda selyembogarak, teli van a skatulyákkal ez a kis luk egészen... mert úgy kivágom őket, hogy rípijttyára szakad... hol van az a bűdös hulzni-czimer gyűjtemény, mert azt is úgy kihajítom, hogy lába sem éri a földet... na jó, hogy jössz téz — neszelt föl az oleó selyemruha zizzzenésére.

Arabella álmélkodva állt meg Dini előtt, a ki úgy ült mereven a földet seprő piszkos szoknyában, végtelen ujju, bodros nyaku fehér hálókerekben, mint egy nagy baba:

— Mi van veled, kis fiam?

— Sütkérezem! — szólott bátoratlanul Dini.

— Mi van vele? — hangzott belülről — az van vele, hogy majdnem belefulladt a Dunába!

— Jézusom! — kapott a szívéhez Arabella s tévován nézett szét: a kis nadrag az oleánderen, dészáján a két cipő, amott a zsinórra göreslőddött kis barisnyák... hirtelen leguggolt s egy hosszú, hosszú csókban szorította magához a pityeregni kezdő kis fűt: — No, jó, no! Ne sírj! Nines baj! — s a mikor észrevette, hogy az udvar tulsó felén lakó özvegy muzsikuss egy ingben, gatyában mosolygó küszöbéről félig gúnyosan a kis árvaságot szorongató, szép, és óbudai fogalmak szerint díszes kisasszonyra, fölállt, megsimogatta a naptól már tüzelő fejcskét és bement a szobába.

— Ez így nem megy, tudod, Arabella, el fog zuenni ez a fiu! Baján még csak tanult, de Nagykanizsán már csupa hármós volt a kiskönyv és mit gondolsz, hogy itt, hogy teleszedte magát csavargó és zsidó-kölyök barátokkal, milyen lesz az évvégi bizonyítványa? Síralmas!

— De, mama, hát tehet róla, hogy négy helyen kell neki járn egy osztályt?

— Tán én tehetek?

— Senki sem tehet! — mondta alig hallhatóan, fejét lehajtva, Arabella.

Lányiné jónak látta e ponton abba hagyni a vitát, a lány se akarta folytatni, mert egyszerre jutott eszébe mindkettőjüknek, hogy éppen Nagy-Kanizsán ültette be Ravelnaky jóindulata az özvegyet a kasszába.

Dini, a ki Zomborban csupa szépen vagy jó-móduan öltözött urisika és gazdag paraszt-gyerek között hallgatta fölkeftelt hajú áhitattal a tanító úr igéit a csinos, meleg teremben, már Baján idegenül fintorgott a szerényebb iskolára, piszkosabb, lomhább osztálytársaira, a nagy-

kanizsai elemi rozoga padjában pedig, a melyből kilógott a katedrátlan tanító asztal elé a mellette ülő legjobb tanuló piszkos meztlába, egyenesen számkivetettnék érezte magát és megbotránkozott haragot táplált szívében a férfiú ellen, a ki nem őt, a sárga cipőjét, hanem a cipőtlen tette meg elsővé. A Budapest III. ker. kórház-utcai elemi fiúiskola II. b. osztályába május végén bebottol új fiúnak meg csak az utolsó padban jutott hely, ahonnan keveset hallott, keveset látott a messze táblás katedránál történőkből, ellenben egy törös hajú fiú befűsölte a csebrizők titkos társaságába, a mely új mel-tóság sokszoros kötelessége úgyszólván minden szabad idejét lefoglalta. Örök alatt megismerkedett a tábla mögött álldogálás büntetésével, a mikor is azt tapasztalta, hogy az ember nem hal meg tőle, de nem muszáj figyelni és mindenfélt lehet firkálni rá hátul az óvatosságból mindig zsebben hordott kretádarabkal. A ternet unta, a szokatlanul népes és zajos udvaron félt, egyébként azonban rendkívül tetszett neki a gavalléros, gondtalan élet eddig nem ismert változatos-sága: ma egy hátul kicsi, elől nagykerékű velocipéden támogatta a Schön Géza bátyja, holnap az akvinkum felé talpaltak negyven-ötven kitaró elszánással a egy félliter poshadt meggyel, aztán hosszú pesti útra csilingelt az egész iskolával a villamos külön kocsí, szép félkörös sárga oszlop-csarnok ajtajában egyenruhás bácsi nézte páros bevonulásukat a már nekik mérően medvék felé, fura hizláló tükör is volt ott, a tanító bácsi megengedte, hogy óriás kifest vegyen, aztán kijöttek és egy házban fellábu öreg negyven-nyolcas magyarázgatott egy asztal édes kis zöld hullámos hegyesekéi, érdőséik között áll-digáló glomkatonákról: ez csata! Múskor a rogy-gyánt háttal, fáradtan üldögélő új Arany Jánost nézték meg érezből a Múzeum előtt. Főnt a Várban meg az Arabella mutatta meg neki az angyalos honvédet, a ki éppen úgy fénylett, mint az egy filléres, a miről az iskolában tanulták, hogy az is új pénz és igen czélszerű. Ő meg azt csirálta, hogy beprotezzálta barátjait színésznek, mikor a Hőféherkét adták; ő volt Dick, a főtörpe, nagy szakállt ragasztottak nekik és mikor az almat meg kenyeret magukba gyömöszölték, sok maxixos szór is ment be velük, a mit ki költött köjni.

Egy délután azonban nem ergedtek el eperlevéért, pedig a bcgarak már egy napja éheztek, hanem a ruháját darabonként leszedte róla a nagyi, kivasalta és úgy kellett újra fölvenni, a cipőjét is szépen kitisztíttatták. A keze az ablakba ültette, könyvet nyomott a kezébe, hogy olvasson és várjon. A nagyi is kiöltözött, Arabella a selyem ruháját vette föl s mind a hármán vártak.

Egy magas bácsi lépett komoly arczczal, szakállal, rövidre nyírt hajjal a szobába. Egy kicsit megnézte, nem szolt semmit hozzá, elsimított a fején és megfordult:

— Na, menjünk, Arabella, a csónakos vár!

Arabella mcsolygva tette föl a kalapját, a bácsi most sokáig nézte, de megint nem szolt semmit és megfordult:

— Na, készen van?

Aztán kezét fogott a nagyival, a ki sokat beszélt és nagyon akart nevetni, az ő kezét is megrázta, még a szobában föltette a kalapját és elvitte az Arabellát, a ki nagyon-nagyon meg-csókolta búcsúzásul, pedig nem kellett békülni, mert ő egész nap jó volt.

— Hova viszi a bácsi Arabellát? — kérdezte haragudva, mikor már elmentek.

Nagyi hozzá jött, egyszerre nagyon gyöngéd lett és azt mondta:

— A Margitszigetre, fiacskám, egy kicsit sétálni!

— Ki ez a bácsi? — kérdezte még szigorúbban.

— Ez a Dini bácsi, a kiről mesél mindig Arabella. Szeretned köll, mert ő is szeret téged.

— Én nem szeretem, mert ő is szeret engem, az megcsókolt!

Ő nem tudja mért, a nagyi nem felelt, elfordult és a tenyerével töröltegette a szemét, mintha sírna...

XVII.

Valahogy megkopott a világ, mint a fodrosodó lemezekké repedt festés a nyítt kulisszán. Szegény apja néhány, egyszer megbeszél emléket s egy alig-alig látott sír, a melynek gondozásáért az az évenként Pestre küldött pár forint meg se

hatja már. Az anyja jó helyzetben tűrhető, rosszban tűrhetetlen s mogorva, veszekedő gondoskodása inkább teher, mint megkönnyebbülés. Szállanghy havonta meghatározott összeget küld, mint egy hivatal és szép regényük nem is könnyes-kéjes visszaemlékezés, csak a sok közül egy mindennapos történet, a mely éppen rajta esett meg. Szíve? Fakuló, száraz szívacs-rongy. Művészete? Koszt, szállás, ruha, cifra szinpadi czafat... És fia? Nem, semmi! Az csak a fia, egyetlen, édes fia, az ő fia!

Mi taposott hát így szét benne mindent az évek telésén, hogy nincs már ábrándos szeme a zöld lomb-bókolásra, ezüstfátyal holdu éjre, nincs füle a bokor alján motozó madár-csipogásra, az ágacsaró szél haragos bugására, egy-egy rokon húr zendülése belül a világ hajdan oly édes harmóniájára válaszol? Csak az nye maradt meg a sovány koszt mohón evő fitymálására, könnyű felfogása szerep-magolásra, hajlékony teste-lelke az alakváltó mímelésre és nincs tovább. Voltak napok, a mikor tisztán állt annyi magyar város képét őrző szeme előtt a magyar színművészet mutatóványoskodássá súlylyedése a patriarchális, negyvennyolcas évekön csügög, buzás, postakocsi, betyáros, hortobágyos ország amerikaiában fejlődő, agrár-iparos monarchiává polgárosodásában. Voltak pillanatok, a mikor világosan s meg sem ijedve vette észre, hogy terjeng alulról lelke szép épületén a köz-lehás-kodás, könnyelműség, féltétlen élet ripacs pe-nésze, hogy alakulna át, ha csak egy, az első lépést tenné, szeparében pezsgőző mimikrirel féltett tisztasága lénye a romlott környezethez. Mint a napzámos sorban vigan züllő iszákos jóbarát, úgy kínálta fejele az Élet a minden romlottságok pálinkás butykosát s ha nem is fogadta el, a visszataszító kéz mozdulata nem feleje nyúlás-e egyben?

Szállanghy mindent elfelejtett rideg hátlátlan-sága, a városból-városba hajszoló vándor sors, az anyai érzés oltárára égő áldozatot áldozat után hordó munkás két karja ernyedtsége, hervadó teste türelmetlen szemja az öreges nyugalma előtt, mi volt hát az a kéz, a mely így letörülte a festéket a világ ábrázatáról a dráma közepén?... vagy vigjáték...?

Zomborban még melegeedett bazárral, bállal, ártatlan társas vacsorákkal, a hol a vizsonzatlan szerelmében bánatosan beszésselűtűt csábító, szende nőisége, nagy művészete dicséretét! Ő a nagy csatacsillag! elordította tette közhírré, de Baján már nem tudta megtagadni magától, hogy egy helybeli széptevő hintaján ki ne kocsi-kázzék Szende Léliával... s az utolsó perczben óvó amulettul maga mellé ültetett kis Dinivel. Hiába dorgálta meg azonban e csekélységet is rezzenő lelkiismerete, Nagy-Kanizsán mégis a tisztességes ember bánatosan büszke irigységével nézte Lélia sok új ruháját s a hozzájuk tartozó új meg új gavallért. Ő-Budán úgy várta Szállanghyt, mint soha tán s legteljesebb csökjük akkor esett...

— Nyeled, Arabella, nyeled ezt a bűdös port, azért nem szólsz? — vonta kérdőre néma sétatársát a kacski Lélia, a kinek formás gömbölytisége kihívóan illegett mellette a bamba parasztházak között elnyúló békés-csabai utcán. — Hát hogyha minden csabai kabátos férfi egy üveg pezsgőt fizetne, le tudnám mosni a torkomról ezt a port? Soha! Azért tegnap is ittam az ügyvéddel. Azt hazudtam neki, hogy már vacso-raztam, mert a dekorumot muszáj megörözni, nem is esett jól, de az is [valami és azt mondják, az alkohol táplál... Kőrösi is ott volt! Ja, apropó, Kőrösi nagyon rossz néven vette, hogy nem fogadtam el a meghívását. Na, ne bémész-kodj úgy rám! És tőkéletesen igazra volt, mert egy kis vacsora még nemmire sem kötelez, ha nem akarsz, hát nem, nagyon ügyesen ki lehet ám firundezvancizolni az ilyen gavallérokat. De meg nem is szükséges, az a kis szerelem, leg-alább a férfiak így hívják, nem árt senkinek. Az olyan buta apácza-életnek, mint a tied, nincs semmi értelme! Én a te helyedben elfogadnám. Péne van neki, rebesgetik ugyan, hogy két évvel ezelőtől volt itt valami kis suskus a Nép-bankkal és ő is... de azért ő ma is szentimen, nem olyan nagyon fiatal, de nem is jó a fiatal, mert az ember még bele talál szeretni s akkor krach! vége a nyugalomnak, derült kedélynek! Vigyázz, éppen ott jön az ügyvéddel! Majd én eligazítom...

(Folytatása következik.)

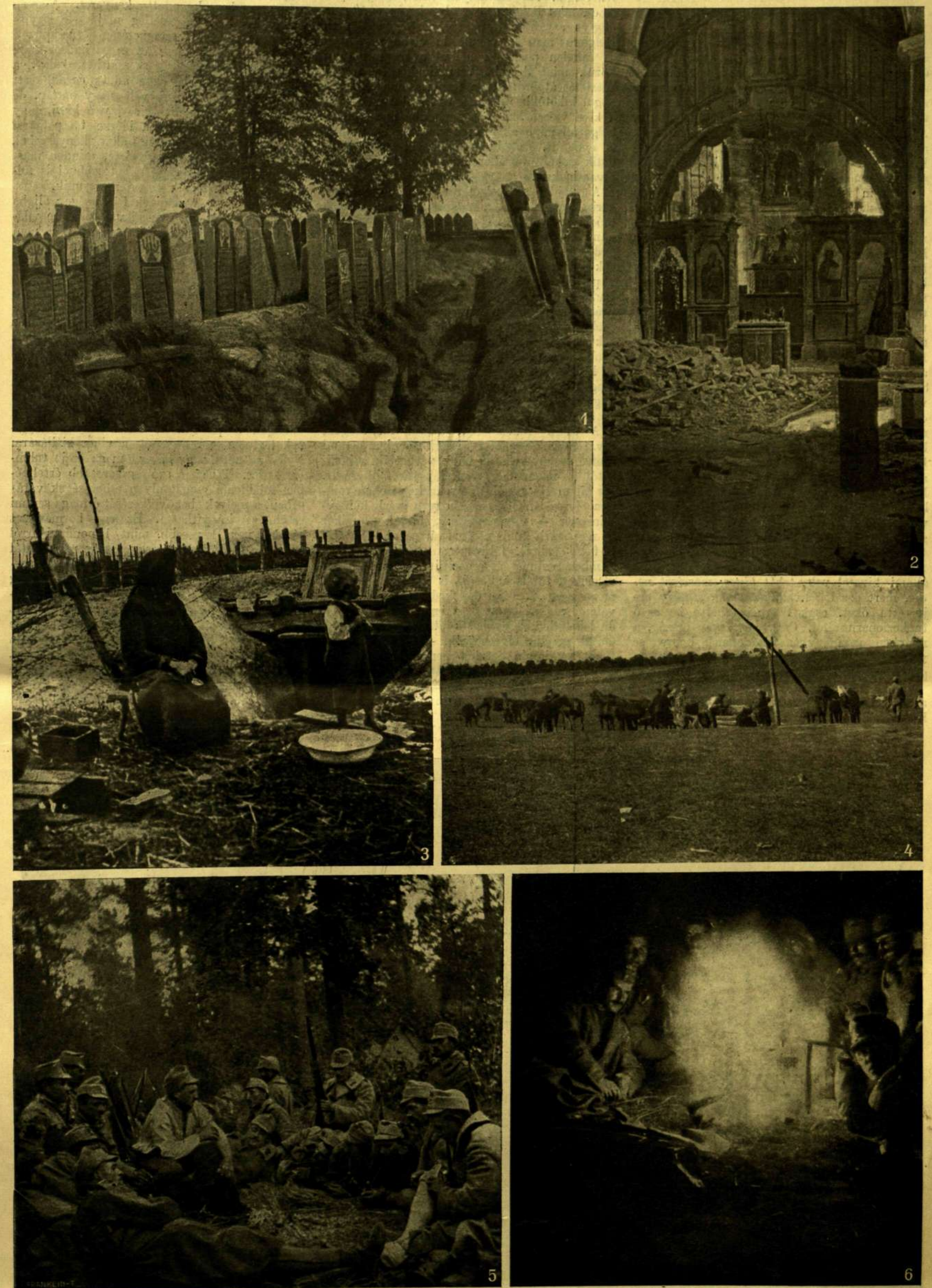

1. Fogolytábor — nők és férfiak — Courtingban. — 2. Az internáltak ágyai egy istállóban. — 3. Német, osztrák és magyar internáltak katonai köpenyeket csinálnak. — 4. Az internáltak ebédje.

FRANCZIAORSZÁGI INTERNÁLTAK TELEPE COURTINGBAN. — Galambos Zsigmond felvételei.

MAGYAR INTERNÁLTAK HÁLÓSZOBÁJA TATIHOU ERŐDBEN, FRANCZIAORSZÁGBAN.

1. Orosz állások a temetőn keresztül. — 2. Orosz gránátok által összelőtt templom belseje. — 3. Család lakása egy elhagyott tiszti fedezékben. — 4. Itatás egy orosz gémes kútnál. — 5. Pihenő bakák. — 6. Tábori tűz mellett.

AZ OROSZ HARCOZTÉRRŐL. — Braun István felvételei.

HÁBORÚS HULLÁMOK.

— Hajótöröttek. —

— Ennek szabott ára van, mondta a boltos, mint a zsömlének egy garas! — Olyan biztos állásom van, mondta, a ki nagyon biztosat akart mondani, mint egy állami hivatal. A zsömlé ára meg az állami hivatal a képzetek matematikájában a kétszer kettő négyet jelentette. A kétségtelent és semmi okoskodással vagy aggságoskodással meg nem támadhatót. A vitánkívüliséget. A fixet: ennek a szónak legaczelosabb értelmében.

Belgium is állam volt és Szerbia is állam volt. Mind a kettőnek voltak hivatalai és a hivatalokban hivatalnokai. Polgáriak és katonaiak, a mely hivatalok, ha talán nem is a legjobban dotáltaknak, de kétségtelenül a legbiztosabbnak tiszteltettek. Különösen Szerbiában lehetett az állami tisztviselők — természetesen a katonatisztek is ide számítva — tömege igen jelentékeny. E kezdetleges kulturájú országban a magánvállalkozás az értelmiség csak igen kis hányadának adhatott kenyeret: az iskolát végzett embereknek tehát állami alkalmazásba kellett tölülniük. És mert Szerbia rövid idővel nagyon megérdemelt, de váratlanul elkövetkezett halála előtt még hódító hatalom volt, a mely a területét kétszeresére növelte, az állami hivatalban való elhelyezkedésnek bőséges alkalmát kínálta. A meghódított területek berendezésére és igazgatására nagyon sok megbízható kéz kellett és mert a kereslet nyilvánvalóan nem volt kisebb a készletnél, az állam, mint hivataladó, nem lehetett válogatos. Nagy csomó ember kapott úgy polgári, mint katonai alkalmazásban úgynevezett úri existenciát, a mely két okon is pótolhatatlanul értékes volt számukra. Egyrészt, mert állami hivatal volt, tehát biztos; másrészt pedig, mert azzal a kvalifikációval, a mely bejuttatta őket, csak Szerbia érthette be az ő funkcionáriusaitól. Csak egy olyan ország, a melyben az írástudás ismeretének hiánya se volt akadály a legmagasabb állami méltóságokba való emelkedésnek.

Lesz-e még valaha egyáltalában Szerbia, ezt a jövő fogja megmondani. Bizonyos azonban, hogy ha lesz is, az a Szerbia és egy olyan

Szerbia, a milyen volt harmadéve: többé nem lehetséges. Ma semmilyen sincs. Még olyan sincs, mint Belgium, a melynek elvi életét gazdag és atyafiságos szomszédság kegyelme őrzi. Belgium nem is vonult ki olyan szegényen és minden podgyász nélkül a maga határai közül, mint Szerbia. Vasutainak egész mozgó készletét átgördítette a francia sinekre, hajói angol kikötőkbe futottak és az első menekült, a ki a veszedelem elől Londonba menekült, a belga állami bank aranya volt. Szerbia aranya is emigrált, de ebből a kincsből aligha fizethetik sokáig az állam hivatal nélkül maradt hivatalnokait.

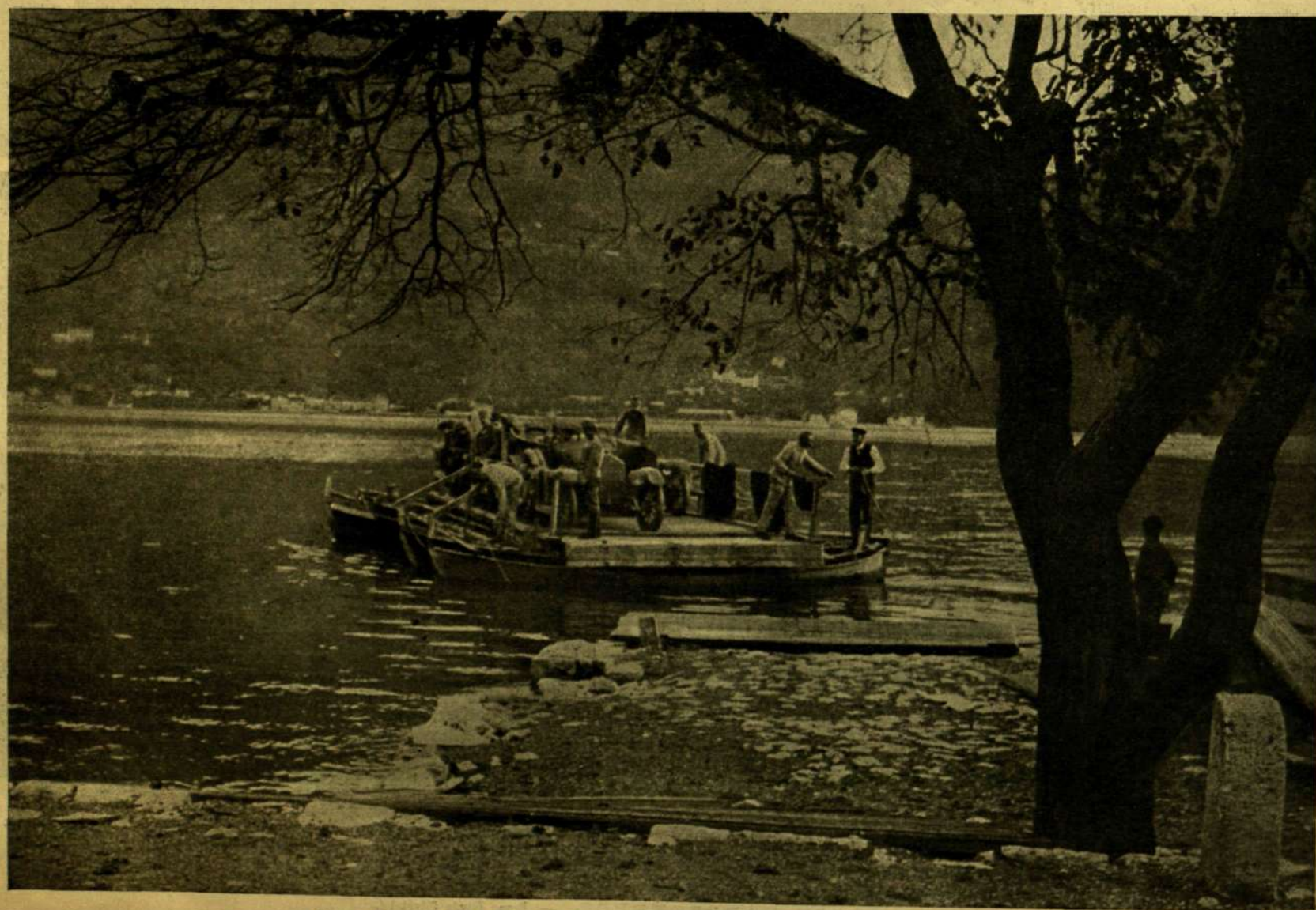
A tulajdon szentségét a mi hódító erőnk szigorúan, sőt el lehet mondani, hogy önfelelőző módon respektálja. Hiszen tudjuk, hogy akárhányszor megállított ellenséges városban a kereskedők és alkalmi árusok valósággal kiuszorították a katonáinkat. Hallatlan árát követelték a portékájuknak és a katonáink legfőbb alkudni próbáltak, de eszükbe se jutott, hogy prédának nézzék a magántulajdont. Szerény zsoldjuk keserves garasait becsületesen elfizették és ők voltak azok, a kik a túlságos sarcolás ellen a hatóságnál keresetk védelmet. A hódító oroszok annak idején soha se érezték magukat ilyen védelemre ráutaltaknak. Ők nagyon olcsón vásároltak és gavalérosan, csak — az öklükkel, meg puskatussal fizettek.

A szerb miniszterek, állami méltóságok, hivatalnokok és katonatisztek azonban semmi esetre se követelhetik vagy várhatják a hódítótól a maguk existenciájának folytatását. Az állam elveszésében ezeknek valóban minden elveszett. Olvastuk, hogy a szerb külügy-miniszter — Jovanovicnak hívják — mikor a régi szerb föld utolsó városából Roskából is futni kellett, fölcsatlakozott jelentette ki a miniszteriumát és elbocsájtottaknak a tisztviselőket, többi kollégája is nyilván azt tette, mert mást nem is cselekedhetett. Kaptak-e valami végkielégítést a szerencsétlenek? Lehet, de lehetetlen, hogy ha kaptak is, azzal egész életük gondját elvethetnék. — Ekkora hagyatékot a kimúló Szerbia nem adhatott mindazoknak, a kik eltartott, még kevésbbé azoknak, a kik kevésbből közvetve éltek. Hogy csak egyet említsünk: a primitív és igen alacsony színvonalu, de a nép szenvedélyes poli-

tizáló természete miatt aránytalanul nagy fogyasztású sajtó Szerbiában igen jelentékeny számú embernek adott kenyeret. A szerb katonatisztek, ha esetleg majd — Egyiptomot is sikerül szerencsésen túlélniük a császár kegye behelyezheti az orosz hadseregbe; de maga a muszka császár se segíthet azokon, a kiknek csak Szerbia élete adott és adhatott kenyeret: Szerbia nem volt nagy ország, de nem lehet ime egy ország se olyan kicsi, hogy a katasztrófák özönét ne idézze föl polgárai egy nagy részére, a mit akár kényszerből, akár — hűségéből a maga életét minden másnál, pompásabbnál vagy méretesebbnél is föltétlenül fontosabbnak éreznünk.

Egy nemzet vezetőinek felelőssége aligha demonstrálódott még tragikusabban, de világosabban is, mint Szerbia sorsában. E nem nagy, de azért nem is roskadozó és éppen a közeli multban igen szerencsés üzleteket csinált czég esődjének okai a történelemben igen ritka határozottsággal térülnek elénk, Belgiumot egy számítás tévedés, egy hibás spekuláció rokasztotta össze. De nem kereste az üzletet, a melyen tönkrement, döntenie kellett sorsáról, a nélkül, hogy a nehéz pillanatot magára kívánta volna és — rosszul döntött. De Szerbia bujtatója volt a sorsnak, őt nem villám érte a viharban, hanem maga erőlködött azon, hogy vihar támadjon és villámok csapkodjanak. Nem mintha képesnek tartotta volna magát a vihar kiállítására. Nyilván tudta, hogy ehhez a maga ereje túlnál kevés. Tehát a szó legszorosabb értelmében fölállozta magát olyan eshetőségek várában, a melyek bekövetkezését ő maga semmi esetre se irányíthatta. Ez egy kormányzat részéről nem kevesebb, mint lemondani arról az egész tőkéről, a mit egy ország reprezentál és a melynek őrzése reá bízott. Mert Szerbia, ha gazdáinak üzlete sikerül és ha esetleg meggyarapodottan is, csak visszakaphatta volna magát: a magáévá lenni megszűnt, mielőtt még egy katonánk is átlépte a határát. De az üzlet nem sikerült és Szerbia nem kaphatja magát vissza azoktól, a kik miatt elveszett, de a kik bizonyára nem őt érzik a legkeservebb veszteségüknek.

Szőlői Zsigmond.

ÁTKELÉS A CATTARÓI ÖBÖLBEN. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

AZ ÁRULÓK KÖRE.

— Pótlék Dante Poklának utolsó énekéhez. —

A mikor elhagyók Júdás alakját,
Szólt Virgil: «Jér, fiam, lejjebb e körbe,
És nézd meg ott ten-nemzedet salakját.
Még éltük szárnya nincs bár összetörve,
De itt már látható, őket mi várja,
Mint kép ha rajzolódik érc-tükörbe.
Ma még káprázat ez, de nemsokára,
Ha Charon őket elszállítja majd,
Ők lesznek ott, hol most csalóka pára.»
Mentünk, s egyszerre iszonyú morajt,
Vad bömbölést hallottam messziről,
Mint hogyha ezer ördög vívna bajt.
S imé előttem tág barlang terül,
Sötét-fekete színben, mint az ében,
S mely árok nyúlt el benne legelül.
Abban meg térdig állva zaggya lében,
Tizenkét váz, a kik siránkozóan
Terjengetik a karjaik elében.
Zuhogott rájuk az aczél, az ón,
Pukkant, villámlott, dördült egyre-másra,
Hogy elveszett a vad khaoszba szóm.
Oly sűrű volt az érczék robbanása,
Mint hogyha lenn, az Etna fenekén
Kénkö durranna, milliónyi mázsa,
Vagy mintha százezer kovácslegény
Százézer állón egyre kalapálna
Pokol-kemenezék lángja melegén.
Most Virgil intett, és megszűnt a láрма.
«Oh kik ezek, kérdem a vezetőm,
Kiknek lakása e csúf öblü tárna?»
«Hajh, förtelem, a mit mindannyi tón,
Felelt a dálnok. Rábírták honod,

Mocsolja be híré esküszegőn.
Az írást, melyre pecsétét nyomott
Három fejedelem, három követtség,
Szemétre dobták, mint hitvány lomot.
Röhögve ezt a szent szót: «frigyszöveget»,
A népet feltűztették csúf kalandra,
Mely hajh! megdrágítá a gyász szövetjét!
S mert bűnös harcznak kondult vészharangja,
Most így lakol meg e gyalázattért
Megrögzött czinkostársival Salandra.
S mi annyi jó olaszt miattuk ért,
Árokban állni, gyilkos tűz-esőbe:
Ők ugyanazzal kapják most a bért.
A mi irtózat rejlik puska-esőbe,
Taraczk és ágyu a mi mérget ont:
Rájuk hull, testök czafatokra löve.
És folyton újra 'nó a hús, a csont,
És újra véres rongy lesz mindszűnetlen —
S örökké tűrniök kell ez iszonyt!
Színemhagyottan én tovább siettem,
Elnézve tőlük, a kik ott maradtak
Vad lelki s testi kín közé sülyedten.
De Virgil szólt: «Állj! Nem csupán alattad
Van bűnhődő; most a magasba' ládd,
Ki rossz magot vet, itt lenn mint arathat!»
Felnéztem s láttam egy hegy oldalát
Mely végesvéig hóval volt befödve,
S melyről felénk jeges lég omla át.
És most is egyre hó hullott a ködbe,
Hó, a mely tüként sebz meg a bört;
S az ormon embert láttam szörnyűködve.
S kérdém: «Ki áll meztelen ottfen őrt?»

«Ez is e rút darabban volt szereplő:
Király volt — a jóbarátja vont ki tört.
Nagyapja s apja híren semmi szeplő,
De ő hozzá silány nép érkezett,
S kiesett gyenge markából a gyepő.
Báb volt... Megmondja most, ha kérdezed,
Hogy nincs dicsőség becselen tusában:
Az győz, ki igazsággal vértezett!»
Intett. S megint kelt kuszánál kuszában
Ezer süvöltés, sivitás, dőrej
E poklok átkos labirintusában...
Kifelé mentünk, lassan. Ám e hely
Oly gyászszal tépte szívem, hogy sohajtva
Kérdeztem Virgilt: «Oh uram, felelj:
Úgy megromolt-e az az ősi fajta,
Melyből születtem, annyira letört,
Hogy szégyenkezve kell pirulni rajta?
Most ezt az ocsmány alvilági kört,
Az árulók körét, ezt lakja népem,
Mely hajdan annyi fényben tündökölt?»
S az így vigasztalt gyászom fellegebén:
«Hadd el, fiam. Ál-útra térve le
Nagy nemzet is botolhat szörnyűképen.
De nem sokáig tarthat tévelyge,
Mert fölriad, hogy rémüldözve lássa,
Kufár csapat hogy mit tett övele.
És aztán, őket undorral lerázva,
Mihelyt az útját újra meglelé:
Ismét halad csodás megifjulásba',
Mint egykoron, a csillagok felé!»

Radó Antal.

* Dante a legocsmányabb bűnnek az árulást tartotta s ezért az árulókat a pokol legalsó körébe helyezte el. Itt bűnhődik Júdás is. — A poklon át Dantét Virgil kalauzolja.

MUNICIÓ-ÁTRAKÁS AZ ADRIÁN. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

AZ ELLENSÉG ÜLDÖZÉSE.

TÁMADÁS ELŐTT KUSZVA KÖZELEDNEK AZ ELLENSÉGHEZ.
 AZ ÉSZAKI HARCZTÉRRŐL. — Holndorner önkéntes felvételei.

AZ ELLENSÉG ÜLDÖZÉSE.

ROHAM.

AZ ÉSZAKI HARCZTÉRRŐL. — Holndorner önkéntes felvételei.

A PÁRBAJ.

Regény az orosz katonai életből.

Irtá Kuprin Ivanovics Sándor.
(Folytatás.)

Romasov görcsösen és erősen dörgölte az arcát a két kezével, s az elragadtatás hangjait hallatta közben.

— Hainán, — mondotta aztán súgva és az ajtó felé sandított — mondd meg neki, Hainán, hogy a hadnagy estére okvetlenül ad neki borraival. Jól megérted! Okvetlenül!

Romasov éppen súlyos pénzügyi válság idejét élte át. Mindenütt felmondották neki a hitelt: a kaszinóban, a tisztí étkezőben és a tisztí pénzalapnál... Már csak ebédet és vacsorát kapott a kaszinóban, azt is vutki és hideg előétel nélkül. Még teája és czukra sem volt. Szeszélyes véletlenről fogva csak egy nagy pléhdobozra való kávéja maradt meg. Férfias elhatározottsággal itta Romasov reggel minden czukor nélkül s utána Hainán szűreszötte tovább a kávé sorsában való épp oly megadással.

A hadnagy most, hogy arczát rútul fintorgatva nyelte le a keserű levet, mélységesen elgondolkozott jelen helyzetéről. «Hm... Először is hogyan jelenhetek meg ajándék nélkül? Bonbon vagy keztű nélkül — igaz, hogy azt sem tudom, milyen a száma? Bonbon; legjobb volna parfüm: förtelmes itt a bonbon... Legegyezt? Hm... Végre is a parfüm a legjobb. Az Essbouquet-t szeretem. Aztán a batyúbállal együtt járó kiadások; koci oda-vissza, mondjuk: öt rubel; Istvánnak egy rubel borraival! Hát bizony, Romasov hadnagy úr, tiz rubelen alul nem boldogul.

S gondolatban kezdette átvizsgálni segítőforrásait. A házija? De hiszen épen tegnap hagyta jóvá havi számlakivonatát: «Számla rendben van. Romasov alhadnagy». Egész gázsiját pontosan elnyelték a különböző kiadásai, melyek közt volt egy ily rovat is: magántartozások törlesztése; a hadnagy nem kapott egy kopeket sem. De nem kaphatna valamelyes előleget? A kísérletet már megvette vagy harminczszor, de mindannyiszor sikertelenül. A fizető-mester Dorosenko törzskari százados volt — a sötét s főképp zászlósokkal szemben fölöttébb szigorú úr. Nem, Dorosenkoból nem lehet pénzt kivasalni s a leghatározottabban nem lehet egy alhadnagynak, ki már harmadik hónapja írogatja, hogy: «számla rendben van».

«De ne esüggédjünk!» mondotta Romasov magában. «Menjünk csak végig a tisztéken. Kezdjük a századparancsnokokon... Vegyük sorra. Első század — Oszadcsi!»

Romasov előtt megjelent Oszadcsi bámulatosan szép arca az állatiasan komor nézésével. «Nem, mindenkit, csak ezt nem. Második század — Talmann, a kedves Talmann: mindig és mindenhol kölcsönöket szed fel, még zászlósoktól is. Chutinszkij.

Romasov tűnődött. Eszeveszett gondolat cikázott át agyán: elmegy és megvágja az ezredparancsnokot. «Elképzeltetem: Előbb bizonyosan kővé dermed jédében s végre mennydörögve szól, mint a mozsáragyú: Mi-eso-da? Hátrább az agarakkal!»

A hadnagy kacagott. Nem, mindegy, majd csak eszel ki valamit! Ez a vidáman kezdődő nap nem végződhetik szerencsétlenül.

Duvernois százados? «Nem, Duvernois zsu-góri s nem szeret engem — tudom...»

Igy ment végig mind a tizenhat századparancsnokon s hozzávette még a sorkatonasághoz nem tartozó szekerész-századot is; aztán sóhajta a fiatalabb tiszteteket vette sorra. Még nem vesztette el a siker reményét, de a lelkében kissé már mégis nyugtalanodott, mikor egyszerre egy név ötlött az eszébe: «Rafalszki alezredes!»

«Rafalszki. S még töröm a fejem. Hainán! Kabátom, keztűm, köpönyegem — egy-kettőre!»

Rafalszki alezredes, a negyedik zászlóalj parancsnoka, öreg és furcsa legényember volt, a kit az ezredben a nagy állatkedvelő voltáért tréfásan, de persze nem szentől-szemben, «Brehm» alezredesnek szoktak nevezni. Nem járt össze egy bajtársával sem, csak a forma-szerű hűsvéti és újévi látogatásokat tette s a szolgálatban oly hanyagul viselte magát, hogy gyakorlatozásnál és rapporton mindig rendre-

utasítást és kegyetlen orrot kapott. Minden idejét, minden ki nem aknázott szeretetét és ragaszkodását kedves állatainak, a madaraknak, halaknak és négy lábúaknak szentelte, melyekből egész nagy, eredeti állatseregletet tartott. Az ezred hölgyei, kiket lelkek mélyéig bántott irántuk tanúsított közömbössége, azt mondták, hogy nem tudják, hogyan lehet kibírni Rafalszkinál: mert egyszerűen borzasztó dolog az az állataival! «Aztán, bocsanat a ki-fejezésért — de az a bűz! Fúj!»

«Brehm» ezredes minden megtakarított pénzét állatokra adta ki. A különöz a legvégsőig megszorította személyes igényeit; tudja Isten, mikori divat szerint készült köpönyegét és uniformist viselt, aludt úgy, a hogy, s a tizenötödik század katonakosztyját ette; de azért a katonakoszter olyan összeget fizetett, mely több volt az elégnél. Bajtársainak, nevezetesen pedig a fiatalabb tiszteknek, soha sem tagadt meg szíveséget, ha valamennyire is pénznel volt. Az igazság megköveteli annak megállapítását, hogy nem volt szokás, sőt nevésegesnek tartották, megfizetni a tőle kért kölcsönt.

Romasov, a mikor az alezredesnél tett látogatása után kilépett az utcára, tüstént összeakadt Vetkinnel. Pavlics Pávelnek fel volt borzolva a bajusza, a sapkája pedig az oldalt benyomott szélével merészen a fülére volt csapva.

— Ah! Hamlet hercege! — kiáltotta Vetkin vidáman. — Honnan, hová? A manóba, hiszen úgy ragyog az arca, mintha születésnapja volna!

— Van is! — kacagott Romasov. — Csakugyan? Nagyszerű! Engedje meg, hogy ölelő karjaimba zárjam!

És összecskölödztek ott az utca közepén. — Ne mennék ez alkalomból a kaszinóba? Csak «emeln» egyet — mint Aresakovszkij barátunk szokta mondani! — indítványozta Vetkin.

— Nem mehetek, Pavlics Pável. Sürgős dolgom van. Egyébként úgy veszem észre, eret vágott már ma valakin.

— O—o—oh! — Vetkin sokatmondóan és büszkén vetette hátra fejét. — Olyat találtam ki ma, hogy egy pénzügyminiszter is megpukkadna frigségében, ha tudná.

— Nos?

Vetkin találmánya fölöttébb egyszerű volt, de nem minden elmeel nélkül volt kigondolva, főrésze Chaim, az ezred szabója volt. Elismervényt kapott Vetkintől egy teljes öltözet uniformis átvételéről; de a leleményes Pavlovics Pável válasza szerint nem uniformist kapott, hanem harmincz rubelt készpénzben. Elvégre mind a ketten meg vagyunk elégedve az üzlettel, — mondotta Vetkin ujjongva. — A zsidó azért van meglegedve, mert harmincz rubeljáért negyvenötöt kap a ruhapénztárból, én pedig azért, mert ma a kaszinóban terítékre hozok minden játékost. Jól főztem ki, úgy-e?

— Kiválóan! — ismerte el Romasov. — Megjegyzem magamnak s alkalomadtán hasznát veszem. De ég vele, Pavlics Pável. Sok szerencsét a játékban.

Elváltak egymástól. De Vetkin mindjárt vissza is hívta bajtársát. Romasov megfordult.

— Az állatseregletben járt? — kérdezte Vetkin furfangosan és középső ujjával a vállán át Rafalszki házára mutatott.

Romasov bicezentett a fejével s a legmélyebb meggyőződés hangján mondotta:

— Brehm nagyszerű ember. Kedves fiú!

— Úgy van! — osztozott nézetében Vetkin. — Csak... az a bűz!

XIII.

Romasov, a mikor öt óra tájban a Nikolajevék lakta ház elé hajtatott, ámulatan érezte, hogy bizakodó reggeli hangulata eltűnt s különös, merőben alaptalan nyugtalanság foglalta el helyét. Érezte, hogy ez az érzés nem egyszerre s nem is épen most, hanem már jóval előbb szállta meg; a nyugtalanság nyilván lassankint és észrevétlenül nőtt meg lelkében s már jóval előbb kezdődött. Ugyan mi lehetett? Már gyermekkorában is megfigyelt magán eféle jelenségeket s tudta, hogy ha meg akarta nyugtatni magát, ki kellett nyomoznia e bizonytalan, nyugtalan lélekállapot okát. Megesett, hogy egyszer egész nap gyötörte magát ily-

módon s csak este jutott eszébe, hogy délben, mikor átment a vasúti síneken, egy lokomotív megijesztette és majdnem megsekkeltette a fűtővel s hogy akkor lepte meg észrevétlenül az a kétségbeesett hangulat; de mihelyt ez eszébe jutott, megkönnyebbült a lelke, sőt jókedve kerekedett.

Most is hozzáfogott s gondolatban gyorsan végigment visszafelé a nap minden benyomásán. Szviderszki boltja; a parfüm; aztán megfogadta Leib kocist, az kitűnően hajított; a postára ment, kérdezte hány óra; fenséges reggeli volt. István... Vajjon István volna az oka? Már hogyan is — hiszen annak félretett egy rubelt. De akkor mi volt? Mi volt az oka tulajdonképen?

A ház kerítése előtt már három kétlovas hintó állt, két legény hátsólovas tartott kantárszáron: Olizár öreg sötétepi heréltjét, melyet nemrég vett a kimustrált katonai lovak árverésén és Bek-Agamalov szép formájú, türelmetlen, vadul lobogó szemű sárga kanczáját. «Oh — a levél!» szólalt meg hirtelen egy emlékezés Romasovban. Ez a furcsa megjegyzés, hogy *minden*ek dacára és ellenére, s hozzá még alá is húzva... vagyis, hogy ott valami nincs rendben. Talán haragszik reám Nikolajev! Nem féltékeny-e? Talán valami pletyka? Nikolajev az utóbbi napokban oly hidegen bánt velem. Nem, nem, továbbhajtatlak!»

— Tovább! — kiáltotta a kocsisnak. De ugyanabban a pillanatban érezte, nem hogy hallotta vagy látta volna, hanem érezte — hogy a ház ajtaja kinyílik — érezte szívének édes, viharos dobogását.

— Romocska! Hova készül? — szólalt meg mögötte Petrovna Alekszandra vidám esengő hangja. Belekapaszkodott Leib kocsis derék-övébe és kiszóktott a kocsiból. Surocska ott állt a nyitott ajtó sötét keretében. Testhez simuló fehér ruha volt rajta, vörös virággal a derekán meg a jobb oldalán; ugyanoly virág lobogott élenek és melegen a hajában is. Különös: Romasov egész bizonyosan tudta, hogy ő az s mégis szinte alig ismert reá. Valami újat, ünnepest és ragyogót vett észre rajta.

Mig Romasov szerencsés kiváratát rebegette, Petrovna Alekszandra, el sem bocsátva kezét, gyöngéd, meghiit erőszakkal készítette, hogy belépjen vele a sötét pitvarba s e közben: így szólt hozzá sebesen és félhangosan:

— Köszönöm, hogy eljött, Romocska. Oh, úgy félttem, hogy lemond. Hallja: legyen ma kedves és vidám, ne törődjék semmivel. Oly nevétséges maga. Ha az ember csak megérinti, már visszahúzódik, mint egy szemérmes mímóza.

Petrovna Alekszandra, oly nyugtalanán tett ma a levele, van benne egy mondat... — Édesem, édesem, szót se róla!... — Megfogta s erősen megszorította Romasovnak mind a két kezét és egyenesen a szeme közé nézett. Ebben a nézésben is volt Romasov számára valami merőben új — a hízogó gyöngedség és megfeszített figyelem, valamint a nyugtalanság egy neme s volt még valami különös, meg nem érthető, a lélek titkos, homályos nyelvén megszólaló kifejezés kék szemének rejtelmes mélységében...

— Kérem, szót se róla. Ma ne gondoljon reá... Csakugyan nincs meglegedve azzal, hogy folyton lesben álltam, míg erre nem jött? Hiszen tudom, milyen nyúlászív ember maga... Ne merjen megint úgy nézni rám!

Zavarodottan kacagott és kiszabadította kezét.

— No elég volt... Romocska, most kikap, ne esőkolja megint ezt a kezemet! Úgy. Most a másikat. Úgy. Ravasz róka. Jöjjön. De ne felejtse el, — mondotta gyors és forró suttogással — ma a mi napunk van. Alekszandra királynénak és Georgijnak, az ő hú lovagjának napja. Megértette? Jöjjön.

— Itt van, kérem szépen... egy szerény ajándék...

— Mi az? Parfüm? De milyen ostobaság! Nem, tréfáltam. Köszönöm, kedves Romocska. Volodja! — mondotta hangosan és fesztellenül, mikor beléptek a vendégszobába. — Itt van még egy vendég a batyúbárra, még pedig olyan, a kinek magának is születésnapja van.

A vendégszobában hangos és zürzavaros világ volt, mint az általános indulás előtt szokott lenni. A sűrű dohányfüst ott, a hol a

tavaszi nap részutosan beözönlő sugárkévi átmetszették, világoskének látszott. A szoba közepén hét vagy nyolcz tiszt állt, élénken beszélgetve s nem szűnő köhögése közben a leghangosabban kiabált rekedt hangján a hosszú Talmann. Ott voltak: Oszadcsi százados és Olizár, meg Bek-Agamalov, az elválaszthatatlan segédtisztek, aztán Andruszevics hadnagy, egy kicsiny és nagytróró, hegyes patkányorrocskája fiatallender és még valaki, a kit Romasov nem látott meg mindjárt. Talmann Pavlovna Szofja kacagva, rizsporosan és kifestve tilt egy nagy, feleziczomázott bábú módjára a kanapén Michin hadnagy két hugával. A két ifjú hölgy egyszerű, otthon készült csinos és egyforma, zöldszalagos fehér ruhát viselt; rózsás, fekete hajú, sötét szemű és szeplős leányka volt, mind a kettő; és mindkettejüknek ragyogóan fehér, de szabálytalan volt a foga, a mi különös és sajátos bájot kölcsönzött számuknak; csinos és jókedvű volt mind a kettő. Hasonlítottak egymásra s egyben a nagyon nem csinos testvér-batyjukra. Az ezred hölgyei közül hivatalos volt még Andruszevics hadnagné, egy kicsiny, kóvér, fehérképi, ostoba és nevétséges dáma, buzgó terjesztője minden elképzelhető két-értelmű históriának és piszkos anekdotának; végezettül ott voltak még a csinos, beszédes, selypítő Likacev kisasszonyok.

A hölgyek, a tisztí társaságokban bevett szokás szerint külön vonultak a férfaitól egy sarokba. Mellettük ült hanyagul és nyeglen egy székre vetve magát, Diez törzskari százados. — Örülök, nagyon örülök, — mondotta Nikolajev, Romasov elé sietve. — Miért nem jött el ma reggel születésnapjára kalácsra?

Derűtlen és nyájas mosolylyal mondotta, de Romasov megint észrevette hangjában és pillantásában azt a visszatartó, mesterkelt és hideg kifejezést, melyet mostanában szinte öntudatlanul megérintett Nikolajevvel való minden találkozás alkalmával.

«Nem szívél, döntötte el magában gyorsan Romasov. «Mi baja van? Haragszik? Féltékeny? Untatom?»

— Tudja... Egygyverszemlénk van a szá-zadnál, — hazudta mérsékelten Romasov. — Azonkívül pedig készülünk a díszszemlére; ün-

nepnapon sem pihenhetünk... De egészen zavarban vagyok... Nem tudtam, hogy batyubálat rendeznek s most úgy tűnik fel, mintha betolakodnám. Igazán, restelem...

Nikolajev szélesen nevetett és bántó meg-hittséggel veregette meg Romasov vállát.

— Oh dehogya, mit beszél, kedvesem... Minél többen jönnek — annál érdekesebb lesz! Micsoda khinai szertartásosság!... Csak azt nem tudom, hogyan leszünk hely dolgában a kocsiokon. No de majd csak kerítik helyet valahol.

— Van kocsim, — nyugtatta meg Romasov és észrevétlenül elhúzta vállát Nikolajev keze alól. — Ellenkezésem, én bocsátom rendelkezésre örömmel a kocsimat.

Körülnézett és találkozott Surocska pillantásával. «Köszönöm, édes!» — mondotta meleg, mint az imént is különös, éber pillantása. — «Mily csodálatos ma!» gondolta magában Romasov.

No, az nagyszerű. — Nikolajev az órájára nézett. — Mit szólnak hozzá, urak, — mondotta kérdő hangon — ne indulnánk már?

— «Indulás, indulás!» mondotta a papagály, mikor Vaska, a vén kandur, kihúzta farkánál fogva a kalitkából, — kiáltotta Olizár tréfásan.

Kiabálva és kacagva kerekedett fel az egész társaság; a hölgyek kalapjokat, napernyőjüket keresték és felhúzták keztűjüket; Talmann, ki horguruban szenvedett, végigkiabálta a szobában, hogy ne feledkezzenek meg a meleg kendőkről; így aztán tarka összevisszaság keletkezett.

A kis Michin félre szólította Romasovot. — Egy kérés van, Alekszejcs Jurij, — mondotta. — Nagyon szépen megkértem, üljön a hugaimhoz a kocsi, mert másképp Diez túl oda hozzájuk, nekem pedig az borzasztóan kellemetlen. Mindig oly alaválóságokat mond a leányoknak, hogy sirva fakadnak. Igazán, nem vagyok igazga ember, de egyszer még orron ütöm!...

Romasov szeretett volna Surocskával menni egy kocsin, de minthogy mindig szerette Michint s az a derék fiú oly esdekelve nézett reá a derűt, okos szemével, meg aztán azért is,

mert Romasov szíve e pillanatban egy nagy öröm érzelmével volt telítelve, nem mondhatta nemet s beleegyezett.

A kocsi, a szállás egy bizonyos ideig tartott és nagy zajjal járt. Romasov a két Michin kisasszony kocsián foglalt helyet. A kocsi köz szokás szerint bús, reményvesztetten kétségbeesett arccal járt-kelt Lescsenko százados, kit Romasov addig nem vett észre s a kit senki sem akart felvenni a kocsijára. Romasov oda szolt neki és felajánlotta a maga mellett levő helyet az első ülésen. Lescsenko nedves, megadó, jólelkű pillantást vetett a hadnagyra és nagyot sóhajta kapaszkodott fel a kocsi.

Végre mindenki helyet foglalt. Elöl Olizár helytelenkedett, fel s alá rugtatott a lusta, vén hátsólovas s azt énekelte egy operettből:

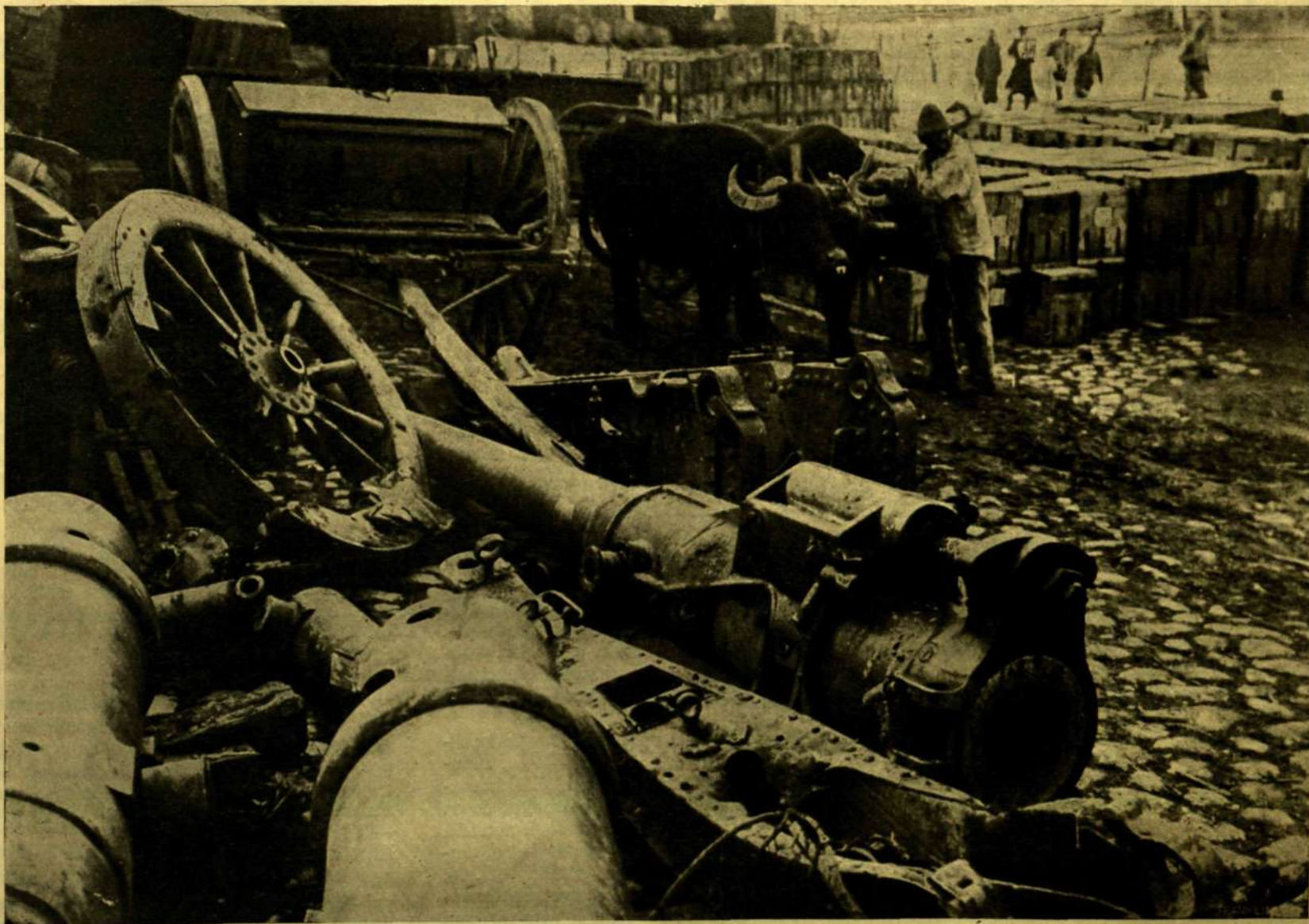
«Üljünk fel a postakocsira,
Üljünk fel a po-osta-kocsira.»

— Ugetés, előre, indulj! — vezényelte Oszadcsi mennydörgő hangon. S a hintók elrobogtak.

XIV.

A batyúból nem annyira vigan, mint inkább hangosan és rendetlenül, zajosan esett ki. Három versztnyi utat tettek meg Dubecsnaájáig. Ez egy kicsiny, tizenöt desztatin területű erdő volt egy domboldal hosszú kanyarulatán s keskeny, tisztavízű patak mosta alját. Az erdő nem sok, de szép, hatalmas szeszestendős cserfából állt, melyeknek tövében sűrű cserjés terület el. De itt-ott szabad térségek, elragadó síkok, a tavasz első gyöngye és világos zöldjével takart rétek voltak. Egy ily térségen várták a társaságot a samovárokkal és kosarakkal előre-küldött legények.

Az abroszokat közvetlenül a földre terítették, s a társaság letelepedett. A hölgyek oda rakták a hideg falatokat és a tányérokat, az urak pedig tréfás és túlzott szeretetreméltósággal segítettek nekik. Olizár asztalkendő kötétt maga elé kötevénynek, egy másik a fejét kötötte be, úgy utánozta Lukiesot, a tisztí-kaszinó szakácsát. A résztvevők folyton cserberélték helyöket, hogy a hölgyek tarkán

CSAPATAINK ÁLTAL ZSÁKMÁNYOLT FRANCZIA HAJÓÁGYUK A BELGRÁDI DUNAI KIKÖTŐBEN. — Balogh Rudolf, a harostörre kiküldött munkatársunk felvétele.

DOMAS. Sec.	BILLIKOM. Extra dry.	VINNATURE. Brut.
GRÖSZ BERNÁT BUDAPEST		V. RUDOLF- RAMPART 8. Telefon: 44-38.

Graf Esterházy Ferencz
madalmi pészgyőzára

Tata!

UDOMÁS. Sec.	BILLIKOM. Extra dry.	VINNATURE. Brut.
GRÖß BERNÁT BUDAPEST		V. RUDOLF- RAKPART 8. Telefon: 44-38.

20 ágyúból nagyon hevesen, de eredménytelenül lőtték. «Varasdin» nevű hadihajónk a «Fresnel» francia tengeralattjárót megsemmisítette, parancsnokát s a második tisztet 26 főnyi legénységgel együtt elfogta. Egy másik kis hajórajunk a november 28-ára virradó éjjel egy 8 ágyúval felfegyverzett gőzhajót és egy nagyobb motoros vitorlás hajót — mindkettő olasz — a mint rakományával Brindisiből Durazzóba haladtak, elsüllyesztett. A délkeleti harctéren csapataink már Novibazartól nyugatra és délnyugatra s a Mitroviczből Ipekebe vezető úton is montenegrói területre nyomultak elő. A Pestera-karszvidéken montenegrói előcsapatokat főhadállásukba vetettünk vissza. Ipektől keletre megvertünk egy szerb utóvédet. Előcsapatunk már a városhoz közelednek. A tegnapi harcokban 2100-nál több foglyot szállítottunk be.

December 7. Az orosz, a nyugati s az olasz harctéren nincs nevezetesebb esemény. A délkeleti harctéren Plevljától délkeletre visszavertük a montenegrói előretöréseit, Baranétól északra a montenegrói főhadállását támadjuk; a Suhodolnán levő eláncolt állásokat rohammal bevettük. Spekot elértük. A bolgárok megszállották Djakovát.

December 8. Az orosz, valamint a nyugati harctéren csak kisebb harcok. Az olasz harctéren a tűzérési harcok élénkebbek lettek. Az ellenség támadást intézett a doberdói fennsík északi szélé ellen, kivált a Monte San Michele ellen tört elő sűrű tömegben a hegy északi lejtőjén, de csapataink elkeseredett kéztusában visszazserezték árkaikat. Valona előtt egy buvárhajónk elsüllyesztett egy kétkéményű kis olasz cirkálót. A délkeleti harctéren Baranétól északra levő montenegrói állások elleni támadásaink sikeresek. Ipeket megtisztítottunk az ellenségtől, nagy hadizsákmányt szereztünk. Az arnauták mindenütt részt vesznek a szerb hadsereg maradványai elleni harcban.

Szerkesztői üzenetek.

Két találkozás. Erősen el van nyújtva a történet, a mely csak kevés szót tűr el, egyébként is, sok gyakorlott tollra valló tulajdonsága mellett, nincs benne elegendő költői erő.

De jó lenne. Nem elég jelentékeny dolgok — efféleket most különben nem közlünk.

A halál ellen. Talán mégsem lehet a szavakat tetészerint megamputálni, megtoldani, kiforgatni magukból, formájukból és értelmükkel egyaránt. Különösen annak, a kinek sem érdekes mondanivalója, sem formázása nincs.

HALÁLOZÁSOK.

Hősi halált haltak: A postakárékpénztár személyzete gyásznapon jelenti, hogy kártársai közül ARTNER NÁNDOR, AUER NÁNDOR, BIRÓ KÁLMÁN, FARKAS GYULA, GERŐTI IMRE, GYÓRY ISTVÁN, HIRSCHBERGER JÓZSEF, KALINA ISTVÁN, KOVÁCS IMRE, dr. LAUBE KÁLMÁN, ROSNER JÁNOS és ROSNER ZSIGMOND, dícsőrelggel küzdő hadseregeink sorában a legutóbbi harcokban. — DEBRECZENI ISTVÁN és VARGA ISTVÁN II. éves hallgatók, az olasz harctéren. — Dr. SZATHMÁRI JENŐ dírtói ügyvéd, a doberdói fennsík. — GOLDBERGER VILMOS közösgyalogezredbeli zászlós, a Strypa mellett 80 éves korában. — BRAUN GYULA közösgyalogezredbeli hadapród, Belgrádnál, 23 éves korában.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Lehotkai LEHOCZY TIVADAR nyug. uradalmi főügyész, volt negyvennyolcas honvédtüzérfőhadnagy, 86 éves korában, Munkács. — Dr. GROSS FRIGYES volt székelykereszturi járási orvos, 98 éves korában, Etéden. — Késmárki GALLI GYULA Békéscsaba nagyközség nyug. jegyzője, 64 éves korában, Békéscsaba. — Alsó- és felsőpöllnitz és willichi báró PÖLLNITZ OSZKÁR nyug. m. kir. honvéd százados 47 éves korában, Tordán. — Magyarbéli PRÖCZ ELEK nyug. belügyminiszteri tanácsos, a Lipóterend és a III. osztályu vaskoronarend lovagja, 82 éves korában, Budapest. — Dr. KESKEMÉTI LAJOS nyug. városi tisztí főorvos, a keskeméti izraelita hitközség örökös tiszteletbeli elnöke, 86 éves korában, Keskeméten. — Kérői és pókafalvi KATHONAY GYULA 77 éves korában, Marosvásárhelyen. — BERNMÜLLER ALAJOS magánzó, 66 éves korában, Budapest. — BÉLAI NÁNDOR dr., a zágrábi egyetem egyházjogi ny. tanára, apostoli protonotárius, 68 éves korában, Zágrábban. — SCHMIDT-HAUER ANTAL mérnök, 62 éves korában, Budapest. — TISZAY JENŐ cs. és kir. százados, pénzügyi főbiztos, 55 éves korában, Budapest. — PROSZWIMER SÁNDOR, a soproni takarékpénztár igazgatósági tagja és ügyésze.

Özv. idősebb berzai TAKÁCSY SÁNDORNÉ, szül. kézdívasárhelyi VÁSÁRHÉLYI JANKA, 88 éves korában, Budapest. — Özv. ZIEGLER NÁNDORNÉ, szül. WAWRINECZ ANNA, 78 éves korában, Budapest. — Özv. kassza-várallyai VRANA EDÉNÉ, szül. PEÉR ERZSÉBET, 67 éves korában, Budapest. — Özv. PROHÁSKA JÁNOSNÉ, szül. HAWA MÁRIA, 76 éves korában. — Özv. TARSÁSY JÁNOSNÉ, szül. WIMMER LUDOVICA, 64 éves korában, Budapest. — Özv. DÖMJÉN ZOLTÁNNÉ, szül. KÖRÖSSY

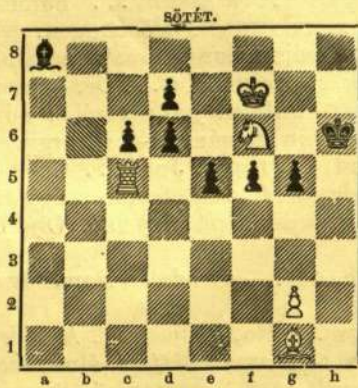
Ilona, 68 éves korában, Budapest. — ENDRE GYULÁNÉ, szül. alsócsernátoni Csernátony Sarolta, 42 éves korában, Szerencsen.

EGYVELEG.

«Deli!» Aki kellemes és kedélyes esti szórakozást keres, az keresse fel a most újonnan megnyitott és fényesen berendezett «Deli Bart», Budapest, V., Wurm-utca 2. sz. A Bar izléses és kényelmes berendezésénél fogva a mulatni vágyó közönség igényeit minden tekintetben kielégíti.

SAKKJÁTÉK.

2982. számú feladvány, Gottschall Hermannról, Görlitz.

Világos indul és a negyedik lépésre mattot ad.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 45-dik számában megjelent képtalány megfejtése: *Roszra viszi az embert a harag.*

Felelős szerkesztő: HOITSY PÁL.
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegyé-utca 11.
Lapkiadó tulajdonos: FRANKLIN-TÁRSULAT IV., Egyetem-utca 4.

Győzelmes kárpáti hadjáratunk

részletes leírását tartalmazza

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJA

A MAGYAR KÖNYVTÁR ÚJ SOROZATA.

VI. FÜZET.

MOLNÁR FERENC
LÁZÁR MIKLÓS
MORAHT ÖRNAGY
FRANYÓ ZOLTÁN
WEGENER GYÖRGY
CIKKEIVEL

Mindenütt kapható! Ára 60 fill.

A pótszemlén besorozottak

egyévi önkéntességi kedvezményére, a kérelmezés módjára, csapattest-választási jogára és a régi rendfokozat elnyerésére vonatkozó rendeletekről részletes felvilágosítást ad

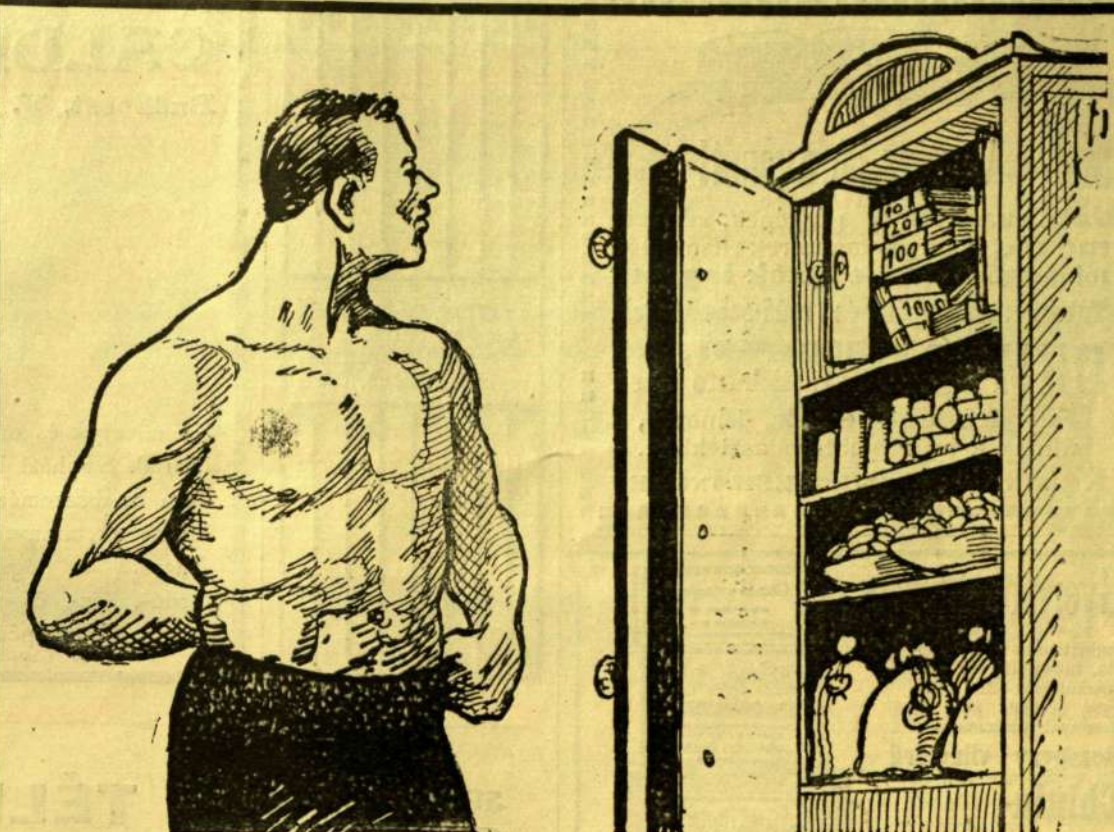
TOLCSVAI NAGY BARNÁ dr.
min. fogalmazó, a honvédelmi minisztérium önkéntesi ügyosztálya referensének új könyve:

A 19-42 éves népfölkelők útmutatója.

Ára 2 korona.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál
Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Kincsek garmadája

nem ér annyit, mint az erő és egészség. | Régi latin közmondás tartja: ép test, ép lélek.

A test épességének első kelléke

aczélos, ruganyos izmok.

Friss duzzadó egészség jár a nyomában a jól ápolt izmoknak. Erre pedig felülmulthatatlan házszer a

DIANA sósborszesz

A valódi Diana sósborszesz úgy külsőleg bedörzsölésekre, mint belsőleg csukorra vagy vízbe ocsopentva, használható. Rögtöni fájdalomcsillapító, frissítő, hűsítő házszer. Első segítség a házban.

Ára 60 fillér.

Főelárusító:

Diana Kereskedelmi Részvénytársaság
eladási osztálya
Budapest, V., Nádor-utca 6.
KAPHATÓ MINDENÜTT

Ékszerek, Ezüstművek,

órák gyári árban, cs. és kir. udv. száll. Budapest, Kilyó-tér 5.
Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítva Kolozsvárt 1895.

Rendeléseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

Varázs - fuvola

A varászfuvola kezelése oly egyszerű, hogy bárki azonnal játszhatja rajta kedvenceit. Erős kivitelben, 20 fúvós csellóval és 4 basszussal, iskoláit, ajándékokat csak 5 koronára. Kizárólag csakis WAGNER, Hanszter-Király-nál kapható, Budapest, József-körút 15. Kérje meg ma képes árjegyzékünket. Ügyeljen a «Wagner» nevre, mert könnyen tévedhet. Megrendeléskor előleg kifizendő.

Haris, Zeillinger és Tsa a „Kék Csillaghoz”

Cs. és kir. udv. szállító. Budapest, IV., Váci-utca 16. Cs. és kir. udv. szállító.

ajánlanak karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket!

Kivételes árak! Siffon és vászon: Kivételes árak!

1 vég 15 méter középlínom magyar siffon	10.- K	1 vég 23 méter pamutvászon	26.- K
1 vég 20 méter siffon	15.- K	1 vég 14 méter 150 cm. erős pamutvászon, 6 lepedőre	26.- K
1 vég 15 méter tiszta lenvászon, ágyneműre vagy női ingekre	24.- K	1 vég 23 méter színes ágyneművászon	18.- K

Szeppességi, rumburgi, irhoni és fonalvásznak a legfinomabb minőség. Legjobb minőségű lepedővásznak 156, 180, 200 és 270 cm. szélességben.

Kivételes árak! Asztalnemű, kávésterítékek és törülközők: Kivételes árak!

1 damaszt 140x150 asztalteríték, 6 nagy szalvétával	9.60 K	1 színes szellő kávésteríték, 6 személyre	6.- K
1 fehér kávésteríték, 6 személyre, aszúr széllel	8.- K	1/2 tucsat lentörülköző	9.- K
1 darab színes kávészabrosz	5.- K	1/2 tucsat széles angol törülköző	12.- K
1 színes kávésteríték, 6 személyre, dupla aszúr széllel	9.50 K	1/2 tucsat széles kamukátorülköző	10.- K

Nagy választék a legújabb mintákban.

Kivételes árak! Fehér és színes tiszta lenzsebkendők: Kivételes árak!

1 tucsat czernavászon női zsebkendő	7.60 K	1 tucsat czernavászon férfi zsebkendő	8.60 K
1 tucsat fehér batiztsebkendő, aszúr széllel	7.- K	1/2 tucsat színes férfi vászonzsebkendő, aszúr széllel	4.50 és 6.- K
1 tucsat fehér himzett batiztsebkendő, aszúr széllel	10.- K	1 tucsat színes gyermekzsebkendő	2.80 K
1 tucsat színes női vászonkendő, aszúr széllel	5.- K	1/2 tucsat színes gyermek-vászonzsebkendő színes széllel	5.- K

Minden fajtában nagy választék a legfinomabb minőség.

Női fehérenemű:

Női ingek	3.- K-tól kezdve
Női nadrágok	3.20 K-tól kezdve
Hálókötések	3.20 K-tól kezdve

Modellek mélyen leszállított árban!

Férfi fehérenemű:

Férfi ingek	5.- K-tól kezdve
Férfi hálókötések	5.60 K-tól kezdve

Harisnyák:

6 pár fekete női harisnya	6.- K
6 pár színes férfi lábtű	7.- K

színes karton egy bluzra 3.- korona; egy ruhára 7.- korona; zefír, kreton és flanelben divatos minták; színes velez egy bluzra 4.20 korona, egy ruhára 9.70 korona.

Mosókelme-maradékok

HIRDETMÉNY.

Ezzel közhirrre tetetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. Az I. osztály huzása 1915. december 21. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magy. kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, nyilvánosan történnek. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1915. évi december hó 5-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Vigyázz, jön a vonat!

Játékvasutak, gőzgépek, házi-mozik, villanyos tanszerek elismert jó minőségben. **Árjegyzék ingyen.**

Tábori zseblámpák és védő-szemüvegek.

CHMURA BUDAPEST, IV.,
Ferenciek-tere 2. sz.

Fényképezőgépek, lemezek, filmek a legnagyobb választékban.

KÜLÖN FOTO-ÁRJEYZÉK INGYEN

Gyermekeknek

legbiztosabb szer váltóláz, hideglelés és számkökögés ellen a magyar orvosok által 40 arannyal jutalmazott

Rozsnyay világhírű

Chinin-cukorkája

és Chinin-csokoládéja

Nem keserű és így gyermekek szívesen veszik. Millénumi nagy éremmel kitüntetve és törvényesen védve. A valódi készítmény csomagoló-papírján Rozsnyay M. névalírása látható, 1 doboz ára 12 fill. 25 fill. dobozban 8 korona.

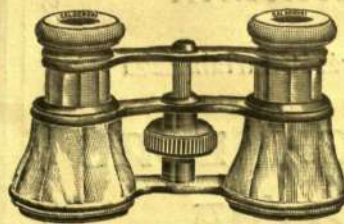
Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti a feltaláló: **Rozsnyay Máttyás gyógyszerész.** Aradon, Szabadság-ter 8. szám.

Rendelésnél

szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

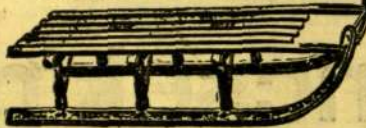
CALDERONI és TÁRSA

Budapest, V. ker., Gizella-ter 1. sz. (Haas-palota.)

Szemüvegek és orrcsüptetők, arany, ezüst, teknősbéka és double foglaltal. Színházi látcsövek. Női nyeles látcsövek gyöngyház, teknősbéka és diszszománcz burkolattal. Prizmás látcsövek. Diszes kivitelű lorgnettek, arany, ezüst, gyöngyház, teknősbéka és diszszománczból. Aneroid és légsulymérőket, finom szerkezettel. Ablak-, szoba-, fürdő-, láz- és diszes állóhőmérők. Stereoskop készülék. Teleskopok. Fényképzési készülékek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SPORT SZÁNKÖR

TÉLI-SPORT

A hírneves «Rohonczy» «Columbus» korecsolyák és «Achilles» bokavédők főraktára. Nagy raktár kormányozható sportszánkók-ból. Kötött meleg sportcsizmák, mellények, sapkák, sweateerek, lábmélegítők stb. nagy választékban.

Svéd[szánkó] gyermekeknek — K 5-70
Hallyölgyi szánkó felnőtteknek — K 8-20
Dávosi ródli gyermekeknek — K 7-50
Ski felnőtteknek — K 12-
Két személynek — K 15-50
Hútföld 210 200 183
Kötéssel 32 30 29

Árjegyzéket bérmentve küld: **WESZELY ISTVÁN** Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. sz.

Az elérhető legnagyobb nyereményt, Egy millió koronát eddig csak a Török A. és Tsa bankházában nyerték.

Egy év leforgása alatt a Török bankház 4 vevője nemcsak a 103,881 számra esett legnagyobb főnyereménnyel egyesült jutalomban Egy millió kor.-ban részesült, hanem azonkívül a 602,000 kor. jutalmat is nevezett bankház másik 4 vevője nyerte a 82,220 számú 1/4 sorsjeggyel.

Ajánljuk, hogy az alant felsorolt s. b. neve mellett levő szerencseszámokat mielőbb megrendelni szíveskedjék:

Adél	1465	Blanka	50738	Frigyos	45692
Agnes	10565	Bódog	50746	Fülöp	45700
Agoston	10817	Boriska	55879	Gábor	50733
Ákos	10814	Böske	55887	Gáspár	50741
Aladár	10822	Cecília	55895	Gergely	50750
Alajos	45680	Dániel	55898	Géza	50749
Albert	45688	Dávid	1471	Gizella	55882
Andor	45696	Dénes	26315	Gusztáv	55890
András	45677	Dezso	10816	György	55898
Anna	50729	Ede	10824	Győző	10565
Antal	50737	Elek	45682	Gyula	10556
Aranka	50745	Elemér	45690	Gyuri	10811
Armin	55878	Elza	45698	Hedvig	10819
Arnold	55886	Emma	50731	Heléna	10814
Árpád	55894	Endre	50739	Henrik	45677
Arthur	1467	Erna	50747	Hermann	45685
Aurél	10569	Ernő	55880	Hugó	45693
Balázs	45693	Ervin	55888	Ibolyka	50726
Bálint	10815	Erzsébet	55896	Ida	50734
Bándi	10823	Eszter	1473	Ilona	50742
Béla	45681	Éva	26323	Imre	50750
Bella	45686	Félics	10817	Iren	55883
Bend	45689	Ferencz	10818	Irina	55891
Bernát	45697	Franciszka	45676	István	55899
Berta	50730	Frida	45684	Izabella	10561

SZERENCSEJE ÖRÖK!

Izso	10812	Malvin	55892	Rudolf	50750
Janka	10820	Manó	55900	Sári	50734
János	45678	Margit	10563	Samu	45693
Jenő	45686	Mariska	10813	Sándor	45677
Jolán	45694	Márta	10821	Simon	10811
József	50727	Matild	45679	Szeréna	10817
Juliska	50735	Mátyás	45687	Tercsi	1473
Kálmán	50743	Mihály	45695	Teréz	55888
Karolin	10825	Miklós	50728	Tihamér	50729
Károly	45683	Miksa	50736	Tivadar	50737
Katalin	45691	Náci	50744	Tibor	50747
Kázmér	45680	Nándor	55877	Tódor	50731
Kelemen	45699	Nelli	55885	Urbán	50745
Klára	50732	Olga	55893	Valéria	45690
Klotild	45688	Oszkár	1465	Venczel	55878
Konrad	45696	Ottó	10565	Vendel	10824
Kornél	50740	Ödön	10814	Viktor	26315
Kristóf	50748	Örszi	10822	Viktória	55886
Lajos	55881	Paula	45680	Vilma	55895
Laura	55889	Pál	50743	Vilmos	55879
Lenke	55897	Péter	50727	Zoltán	50738
Lőrincz	10551	Piroska	45686	Zsigmond	50730
Lujza	29749	Rezső	10820	Zsiga	45689
Lukács	55876	Rózsa	10561	Zsuzsanna	55894
Magda	55884	Rózsika	55891	Zsófia	55895

A hivatalosan megállapított I. osztályú betétek:

Egy egész (%) eredeti sorsjegyért	12— kor.
« fél »	6— »
« negyed »	3— »
« nyolczad »	1-50 »

Az eredeti sorsjegyek utánvét mellett, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében rendelhetők meg. Ismételtlen kérjük b. megrendelését postafordulattal beküldeni, mivel fenti számok gyorsan elkelnek. Amennyiben a kívánt számot b. rendelése beérkezéseig már eladtuk volna, úgy más számot küldünk.

Török A. és Tsa Bankház R.-T. Budapest, Központ, Szervita-ter 3/c. sz.
Legnagyobb Osztálysorsjegyzet. (Török-palota.)
Telefon: 3-49.

51. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, DECEMBER 19.

Szerkesztési iroda: IV. Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

TENGERÉSZEINK LÖVÉSZÁRKOT ÉPÍTENEK.